

SVENSKA POINTERKLUBBENS AVELSPOLICY OCH STRATEGI

(Rekommendationer)

Innehåll

1 Beskrivning av rasen

2 Avelsarbete/Avelsbas

3 Hälsostatus

4 Exteriör

5 Jaktegenskaper

6 Mentalitet

1 Beskrivning av rasen

Historisk bakgrund och utveckling

Pointern härstammar från spanska, franska och italienska korthåriga fågelhundar. Förmodligen innehåller rasen även inslag av engelska, korthåriga sk setting spaniels. I samband med att man i England, under första delen av 1700-talet övergick från nätfångst av fågel till flyktskytte infann sig behovet av stående fågelhund, och därmed fick pointern spridning. Pointern kom att bli den besuttna överklassens speciella jakthund. Den berömda engelska uppfödaren William Arkwright, verksam i slutet av 1800- och början av 1900-talet, anses vara den moderna pointerns skapare. Under slutet av 1800-talet började de importeras hundar till Sverige, Axel Hedenlund stod för importen av flera goda hundar.

Behovet av att bilda en specialklubb för pointern i Sverige började uppstå runt sekelskiftet. Initiativtagare var Grosshandlare Jard Emil Frykberg, och 1903 instiftades Svenska Pointerklubben

Beskrivning av nuläget.

Att pointern fått bibehålla sina utpräglade goda jaktegenskaper, goda mentalitet och extrema sundhet beror framför allt på att pointern alltid varit "fågeljägarens hund" och att aveln därmed främst styrts av faktorer baserade på jaktliga egenskaper, sundhet och god mentalitet. "Totalexteriören" har ej alltid varit avgörande men den funktionella anatomin har prioriterats.

Svenska Pointerklubben ansvarar för avelsverksamheten med Pointern i Sverige. Övergripande mål är att väcka intresse för att främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda hundar samt bevara rasens specifika egenskaper som jakthund. Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med svensk djurskyddslagstiftning och Svenska Kennelklubbens grundregler.

Ansvaret för rasen ligger alltid hos den enskilde uppfödaren och ägaren av avelshunden/tiken. Rasens utveckling grundas på uppfödarens val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för rasens fortlevnad. Därför ska aveln vara målinriktad och långsiktig.

2 Avelsarbete / Avelsbas

Bakgrund

Pointern är en numerärt liten ras med ca 30 kullar per år där registreras årligen ca 200 valpar. (År 2000: 172 valpar, år 2001: 164 valpar, år 2002: 218 valpar, år 2003: 199 valpar och år 2004: 248 valpar). Kullstorlek är i snitt 7.0 valpar/kull.

Genetisk variation

Rasens inavelsökning är i medeltal på 5 %. Det utgör på sikt ett problem. En hög inavelsökning innebär en dubblering av alleler. Antalet olika alleler i individens arvs massa begränsas, individerna och hela populationen blir mer homozygota och den genetiska variationen minskar. Både gynnsamma och ogynnsamma anlag kan komma att dubbleras. Förlusten av genetisk variation resulterar i minskad möjlighet till förändring genom avelsurval.

Svenska pointern hade år 2000 en effektiv avelsbas på 38 hundar.

Strategi

Minska inavelsökningen och bredda avelsbasen genom att använda fler hanhundar i aveln, såväl svenska som utländska. Inte föda upp kullar där föräldradjuren är mer närbesläktade än högst kusiner.

Mål

För att helt undvika riskerna för utarmning av den för aveln och hundarna genetiska variationen bör avelsbasen ökas till 100 individer. Att komma upp till en avelsbredd på 50 individer är helt nödvändigt. Eftersträva att komma under 2,5% i inavelsgrad beräknat på 5 generationer.

3 Hälsostatus

Bakgrund

Pointern är en förhållandevis frisk hund, hos försäkringsbolaget AGRIA placeras pointern i riskgrupp 2 av 6 och hos If djurförsäkringar i grupp 1 av 8. Rasen ingår i SKK:s genetiska hälsoprogram avseende höftledsdysplasi (HD)

Höftledsdysplasi

Är ej för närvarande så stort problem för rasen men avel med HD belastade individer förekommer. Vissa hundar med lindrig grad av HD behöver inte ha några smärtor och graden HD står inte alltid i proportion till den enskilda individens problem.

Antalet dysplasier ligger för närvarande på 5-10% , antalet röntgade individer är ungefär 25% av de registrerade hundarna. (år 2002: 72 röntgade, år 2003: 52 röntgade och år 2004: 65 röntgade)

Strategi

Följ SKK:s hälsoprogram beträffande HD. SKK:s hälsoprogram: Föräldradjur skall ha känd HD status och vara ID märkta annars gäller registreringsförbud för avkommor.

Mål

Att samtliga i aveln ingående hundar är HD fria. Minska eller åtminstone försöka bibehålla HD frekvensen på nuvarande låga nivå.

4 Exteriör

Bakgrund

Pointern skall vara en medelstor, rektangulär, relativt lätt hund som ger intryck av kraft och ädelhet. Kroppsbyggnaden vittnar om uthållighet och snabbhet.

Det är viktigt att bibehålla en funktionell exteriör och storlek på pointern för att den ska tåla de stora påfrestningar den utsätts för under jakten. Ett vanligt och allvarligt fel hos pointern är ett rakt framställ. Detta beror oftast på ett framskjutet och/eller för dåligt vinklat skulder/överarmsparti. Om detta dessutom uppträder tillsammans med rakställda eller överkotade handlovar är risken för skador i framstället påtagligt.

Strategi

Att i aveln ta hänsyn till hundens exteriör. En funktionell exteriör ger en klart bättre förutsättning för att få en mer hållbar jakthund som skall tåla påfrestningarna som de utsätts för under långa jakt dagar på fjäll, fält och i skog. Lägg därtill ett ädelt och typiskt pointerhuvud och strategin är solklar. Tillskriva exteriördomare vikten av en funktionell exteriör som harmoniserar mellan front och bakdel. Ett välvinklat framställ måste framhävas liksom pointerens storlek. Idealisk mankhöjd för hanhund 60-64 cm och för tik 57-61 cm.

Mål

Avla fram exteriört bra pointerar med bibehållen jaktlust.

5 Jaktegenskaper

Bakgrund

Som jägarens hund har pointern genom åren bibehållit sina goda jaktegenskaper. Rasens representanter har visat prov på god viltfinnarförmåga, villig och precis fågelbehandling samt ett stort och välrevierande sök. Tendens till ökad benägenhet för skallning och hängning har setts under vissa perioder. Under senare år är rasen på väg att förlora något av sitt "adelsmärke" nämligen den eleganta högsökaren.

Strategi

I avel bör företrädesvis jaktprovsmeterade individer användas då proven för närvarande är det enda riktiga "verktyg" vi har för att mäta jaktegenskaperna. Vissa av dessa egenskaper kan därför vara svåra att bedöma utifrån ett avelsmässigt perspektiv då hunden tidigt har påverkas av sin ägare/förare och vad som är genetiskt arvbart eller miljöbetingat kan vara svårt att definiera. Utifrån egenskapsbedömningsblanketten utvärdera den statistik som kan ligga till grund för ett positivt avelsarbete. Tillskriv våra jaktprovssdomare om en enhetlig bedömning av stilen och att den något ökande tendensen till skallning måste beivras hårt. I detta sammanhang bör även den exteriöra och mentala statusen vägas in.

Mål

SPK:s mest övergripande mål är att bibehålla pointern som den högsta klassens jakthund, där förutom fågelbehandlingen, stilen skall vara rasens adelsmärke. Fler uppvisade hundar på proven ger oss en större möjlighet att nå upp till detta mål.

6 Mentalitet

Bakgrund

Pointern får aldrig visa aggressivitet mot människor eller andra hundar. Den skall vara öppen, frimodig och glad med en utpräglad vilja att var till lags. Typiskt för rasen är att inomhus vara lugn och behaglig för att utomhus förvandlas till ett intensivt energiknippe.

Strategi

Att använda avelsdjur vars mentalitet är stabil men med bibehållen jaktlust. Veka, stressade hundar som ej motsvarar rasstandarderna bör undvikas i aveln.

Mål

Avla på mentalt stabila individer. Veka stressade hundar bör undvikas avel.

Rekommendationerna är utarbetade av SPK:s avelsråd, granskade av pointerklubbens styrelse samt godkända av årsmötet 2005.

Mål och strategi gäller fram till 2010 varefter en ny nulägesbeskrivning utförs och en eventuell omprövning av mål och strategier görs.

Källor : SKK:s rasdata, SKK:s avelskonferenser, skadestatistik Agria och If, Lennart Swenssons rapport 1999, SPK:s rasstandard med kommentarer.